

SÄRSKILD SAMMANSTÄLLNING

Vindkraftsplan, tillägg till översiktsplan, Strömstads kommun

Enligt miljöbalken 5 kap 16 § skall innan en plan antas miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd beaktas i planen. En särskild sammanställning skall redovisa:

- hur miljöaspekterna har integrerats i planen
- hur miljökonsekvensbeskrivningen och synpunkter från samråd har beaktats
- skälen till att planen har antagits istället för de alternativ som varit föremål för avväganden
- de åtgärder man avser att vidta för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som planen medför

Syfte vindkraftsplanen

Syftet med vindkraftsplanen är att styra vindkraftsutbyggnaden i Strömstad på ett strukturerat och kontrollerat sätt, där de allmänna intressena tar så lite skada som möjligt. Planen skall utgöra ett beslutsunderlag för framtida vindkraftsutbyggnad.

Hur miljöaspekterna integrerats i planförslaget

Miljöbedömningsprocessen under samrådet gick ut på att miljöbedöma fyra utbyggnadsstrategier/ alternativ; Alternativ Norr, Mitt, Väst och Sydost utifrån miljöaspekterna naturmiljö/växt- och djurliv, kulturmiljö och kulturlämningar, friluftsliv och landskapsbild. Syftet var främst att ta fram beslutsunderlag för politikerna som belyste och tydliggjorde vilka områden/alternativ där en vindkraftsetablering har minst negativ påverkan samt ge rekommendationer inför fortsatt handläggning av ansökningar.

De miljöbedömda områdena redovisades i MKB:n som tre nivåer för ställningstagande:

1. Ja till vindkraft
2. Nja till vindkraft – osäkerhet om miljöpåverkan vilket kräver mer utredningar. Mängd verk och placering inom området är särskilt viktigt.
3. Nej till vindkraft.

MKB:n vägdes sedan in i fyra förslag som under våren 2009 var ute på samråd.

Utifrån vald ambitionsnivå har de fyra förslagen från samråd till utställning sedan kokats ner till ett förslag där de förväntade konflikterna och påverkan på miljön kan förväntas vara så liten som möjligt.

Från utställning till antagande har endast redaktionella ändringar gjorts, vilket innebär att den slutgiltiga planen i princip är densamma som utställningsförslaget.

Synpunkter från Samrådsskedet sammanfattas enligt nedan:

- Alternativ Mitt har störst påverkan på riksintressen för kulturmiljö, kommunala bevarandeområden samt landskapsbild vilket talar för en mer restriktiv hållning i dessa områden. (Länsstyrelsen)
- Riksintresset i miljöbalkens kap 4- den obrutna kusten områden bör i största möjliga utsträckning hållas fria från vindkraftsexploateringar. (Länsstyrelsen)
- Strandskyddet bör läggas in och buffras bort från utredningsområdena. (Länsstyrelsen)
- Alternativ mitt är sämst ur naturvårdssynpunkt.(Länsstyrelsen)

- Områdena M och nordvästra kilen av Q i alternativ Väst bör tas bort annars bedöms detta alternativ som det bästa ur naturvårdssynpunkt. (Länsstyrelsen)
- I Alternativ norr bedöms områdena A, D och F som mindre lämpliga utifrån naturvårdssynpunkt. (Länsstyrelsen)
- Placering av verk och tillfartsvägar bör göras så att inte höga naturvärden inte påverkas negativt. Naturvärdesinventeringar bör göras vid planering av verkens placering. (Skogsstyrelsen, m fl)
- Utredningsområde R täcker stora delar av ett stort opåverkat område. I utredningsområdet sydöstra del finns höga naturvärden; Bedömning är att sydöstra delen och den södra delen av utredningsområde R bör gallras bort från den fortsatta processen. (Länsstyrelsen)
- Höglåtan inom Tolvmastegen bör undantas från utbyggnad av vindkraft.
- Vid utbyggnad av höglåtan inom Femstenaberg, område N bör hänsyn tas till utblickar mot havet och skärgården.
- Hela Tolvmastegen bör avsättas som Natura 2000 område. (Naturskyddsföreningen)
- Det rörliga friluftslivet inom Tolvmastegen ifrågasätts av flertalet markägare och de anger att det vistas endast ett fåtal människor inom området.

Synpunkter från utställningsskedet sammanfattas enligt nedan:

- Bohuslänsmuseum ser positivt på att vindkraftsområdet vid Björke är borttaget.
- Vid vindkraftsetableringar vid Femstenaberg och Vetteberget bör upplevelsevärdet av fornborgen vid Tjurmossen och rösen på Vetteberget värnas samt övervägningar hur tillgängligheten skall säkerställas göras. (Bohusläns museum)
- Vid detaljplanering av områdena bör behovet av kulturhistoriska dokumentationer utredas. (Bohusläns museum)
- Vill utöka området Tolvmastegen Syd så att gränsen överensstämmer med energimyndighetens utpekade gräns för riksintresse för vindkraft. Den gränsdragning som presenteras i utställningshandlingen är ej stor nog för att rymma tre vindkraftsverk. (Rabbalshede kraft)
- Önskemål att Strömstads kommun ökar antal områden föreslagna för vindkraft och på så sätt möjliggör för vindkraftsparker utanför de föreslagna områdena.
- Önskemål att området Tormoserödsfjället utökas öster och söder ut.
- Vindkraftsverkens höjd och utformning bör ej begränsas generellt så som planen nu anger, utan lämplig totalhöjd bör bedömas från fall till fall. (Länsstyrelsen)
- Viktigt att vägutbyggnad i samband med vindkraftsutbyggnaden minimeras, speciellt i områden med höga naturvärden. (Länsstyrelsen)
- Planen bör kompletteras med att i första hand skall skador undvikas på naturmiljön och i andra hand bör skyddsåtgärder vidtas för att minimera skada. (Länsstyrelsen)
- Behov av kompensationsåtgärder bör särskilt uppmärksammas i områdena Femstenaberg och Tolvmastegen Söder. Kapitel krav och rekommendationer för dessa områden bör kompletteras med att rimliga åtgärder som kompenserar för intrånget i naturmiljön bör föreslås. (Länsstyrelsen)
- Åtgärder som dränering av myr och mossområden måste prövas enligt markavvattningsbestämmelserna i miljöbalken. Länsstyrelsen prövar dispensen.. (Länsstyrelsen)
- Nya trummor för transportvägar och ev markförlagda kraftledningar som passerar vattendrag ska anmälas till Länsstyrelsen, Miljöbalkens kap 11 9a §. (Länsstyrelsen)
- Vid detaljplanering ska särskild hänsyn tas till miljö kvalitetsnormer för de vattenförekomster som berörs. (Länsstyrelsen)

- SGI efterfrågar en grov bedömning i planen av i vilken omfattning det finns geotekniska svårigheter att dra fram anslutningsvägar samt i vilken utsträckning det inom respektive område finns goda förutsättningar att grundlägga vindkraftsverk.
- Planen bör ange en framtida strategi som visar hur geoteknisk lämlighet bör hanteras vid etablering av vindkraftsverk. (SGI)

Skälen till att planförslaget skall antas istället för diskuterade alternativ

De föreslagna utbyggnadsområdena för vindkraft är framtagna i en urvalsprocess där i princip alla möjliga områden för vindkraft i kommunen har beaktats, och under planeringsprocessen kokats ner till ett planförslag där 5 områden koncentrerade i den södra delen av kommunen, (delar av alternativ Väst och Sydost), har valt ut som bäst lämpade för utbyggnad av vindkraft. Miljöbedömningen samt inkomna synpunkter under samrådet har haft en stor inverkan på valet och avgränsningen av dessa fem områden.

Miljöbedömning samråd

Alternativ Väst bedömdes sammantaget innebära minst påverkan på miljöintressen och sannolikt få mindre negativa konsekvenser för miljön än de övriga alternativen. Den samlade bedömningen visade att området Björke – Björkemossen, vilket ingick i alternativ Väst, är olämpligt från miljösynpunkt för etablering av stora vindkraftanläggningar. Däremot gjordes bedömningen att övriga delar av alternativ Väst kunde vara lämpliga.

Alternativ Sydost, i sydöstra delen av kommunen, bedömdes delvis olämpligt för vindkraftsutbyggnad. Här finns redan tillstånd för en vindkraftspark på 24 verk. Hänsyn borde dock tas till att det resterande stora opåverkade området som även sträcker sig in i Norge och inte splittra det mer så att förutsättningarna för det rörliga friluftslivet försämras.

Alternativ Norr omfattar flera stora opåverkade områden. Områdena är utspridda och det finns risk för skada på höga natur- och friluftsvärden vid en utbyggnad enligt detta alternativ. I alternativ Mitt är risken för påverkan på värdefulla kulturmiljöer stor då några av områdena gränsar till riksintresseområden för kulturmiljö. Här finns dock områden som idag redan är störda och kan därför vara lämpliga för vindkraft.

Miljöbedömning utställning

Från samråd till utställningen har sedan Alternativ väst och sydost justerats utifrån inkomna synpunkter enligt följande: Område M är borttaget, då området ansågs ligga för nära tätorten Strömstad. Alla områdena har justerats för att minimera intressekonflikter bl a med höga natur-, kultur och friluftsvärden. Vilket bl a har inneburit att område P har minskats ner till att endast rymma de tre vindkraftsverk som redan fått tillstånd.

Alternativ Sydost har också justerats dels i södra delen där området nu är uppdelat i två delområden Tormoserödsfjället och Tolvmanstegen Söder. En orsak till denna uppdelning är att Tanums kommun har ett utpekat utbyggnadsområde för vindkraft som här gränsar till Strömstad. För att inte detta område tillsammans med alternativ sydost skulle uppfattas som en enda stor park har vi pekat ut ett mindre område Tormoserödsfjället som bör hanteras ihop med området i Tanums kommun. Området Tolvmanstegen Söder har också avgränsats i söder utmed den strandskyddade Ekelidsbäcken. En annan orsak är att det i området mellan dessa parker finns höga naturvärden bl a ett av Skogstyrelsen tecknat naturvårdsavtal samt ett stort nästan orört våtmarksområde med öppna mossemyrar som har naturvärdesklass 1 i Strömstads kommuns naturvårdsplan.

Åtgärder för uppföljning och övervakning

Vindkraftsplanen är som en överskiftsplan övergripande. De direkta konsekvenserna av en vindkraftsutbyggnad blir tydligare då specifika anläggningar planeras i detalj. Ett par uppföljningsfrågor av miljökonsekvenserna av Vindkraftsplanen kan innebära att man exempelvis årligen redovisar hur mycket el som produceras av vindkraftverk i kommunen, hur många bygglov som beviljats per år och hur många anmälningsärenden/tillståndsprövningar som pågår eller har beviljats.

SAMMANFATTNING

Strömstads kommun har som kustkommun bland landets bästa naturliga förutsättningar för etablering av vindkraftverk. Inom kommunen finns också många starka bevarandebestånd som riksintressen för natur, kultur och friluftsliv enligt 3 och 4 kap miljöbalken (MB), Natura 2000-områden och Kosterhavets nationalpark, Sveriges första marina nationalpark. Naturen i Strömstad har genom inventeringar visat sig intressant både i ett regionalt som nationellt perspektiv. Dessutom är Strömstad kulturhistoriskt intressant med en mängd fornminnen och intressanta fornlämningsmiljöer. Havet, naturen, landskapet och kulturmiljön är en viktig del av Strömstads identitet och attraktivitet och utgångspunkten i denna vindkraftsplan har varit att en utbyggnad av vindkraft inte bör skada dessa värden.

STRÖMSTADS KOMMUN

Miljö- och byggförvaltningen 2010-03-01

Anna Wallblom
Miljöplanerare